

ПРОБЛЕМИ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ У МОСТИСЬКОМУ РАЙОНІ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Ю.Я. Візняк

Львівський університет бізнесу та права

Аналізуються проблеми зайнятості та безробіття населення у прикордонному адміністративному районі Львівської області. Окреслені заходи, спрямовані на їх подолання.

Ключові слова: зайнятість, безробіття, проблеми, прикордонний адміністративний район.

The problems of employment and unemployment of population in the boundary administrative district of the Lviv area are analyzed. Outlined measures, directed on their overcoming.

Key words: employment, unemployment, problems, boundary administrative district.

Постановка проблеми. Дослідження зайнятості населення у прикордонних адміністративних районах Львівської області було і залишається надзвичайно актуальним завданням. До здобуття Україною незалежності такі райони були депресивними і сподівання населення щодо розв'язання проблем зайнятості були пов'язані із містом Львовом – обласним центром, у якому інтенсивно створювалися робочі місця на великих промислових підприємствах. Але, не кожен мешканець прикордонного адміністративного району в силу тих чи інших причин міг доїхати на роботу до міста Львова. Після здобуття Україною незалежності проблеми зайнятості населення у прикордонних районах не зникли. Вони постійно трансформувалися під впливом розгортання глобалізаційних процесів, у результаті реформування української економіки та особливо загострилися внаслідок фінансово-економічної кризи останніх років.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Хоча проблеми зайнятості у прикордонних адміністративних районах постійно вивчалися (достатньо згадати наукові здобутки таких вчених Львівської наукової школи, як Гудзеляк І.І., Садова У.Я., Семів Л.К., Шевчук Л.Т., Янковська Л.А.), але низка питань, пов'язаних із їх розв'язанням, зокрема із стратегією зайнятості в їх межах у найближчій перспективі, залишаються невирішеними.

Постановка завдання. Саме тому тема цієї публікації, яка присвячена проблемам зайнятості населення у Мостиському районі – прикордонному адміністративному районі Львівської області – є потрібною, актуальною і своєчасною.

Виклад основного матеріалу. Мостиський адміністративний район знаходиться у південно-західній частині Львівщини. Площа району – 84,5 тисяч гектарів. В його межах розташовані два міста (Мостиська і Судова Вишня) та 110 сіл. Тут проживає 58,7 тис. осіб, у тому числі у міських поселеннях – 15,2 тис. осіб, у сільській місцевості – 43,5 тис. осіб [3].

Напередодні розгортання фінансово-економічної кризи в Україні, тобто у 2007 році, Мостиський район увійшов у першу десятку серед районів та міст Львівської області з розвитку підприємницької діяльності, зайнявши 8 місце. Тут на 10 тис. населення зареєстровано 41 підприємство. Незважаючи на це, рівень безробіття у районі був доволі високим. Так, хоча на початку 2008 року на обліку у Мостиському районному центрі зайнятості перебувало лише 1,1 тис. незайнятих громадян, насправді, кількість безробітних була значно більшою за рахунок скритого безробіття. Значна кількість населення знаходилася на заробітках за кордоном [2].

Незважаючи на те, що впродовж першого кварталу 2008 року в Мостиському районі створено було створено 353 нових робочих місць, з них 12 – підприємствами, установами та організаціями, 207 – підприємцями – фізичними особами, проблему безробіття вирішити не

вдалося. Не поліпшило ситуацію й те, що у Мостиському районі з початку 2008 року зареєстровано 134 підприємців-фізичних осіб, восьмеро людей влаштовано на дотаційні робочі місця, а протягом січня-березня 2008 року до громадських робіт залучено 106 осіб, що дало можливість підтримати безробітних, отримати їм додатковий заробіток. Одноразову грошову допомогу для започаткування підприємницької діяльності отримали 13 мостищан, фахову підготовку для зайняття підприємницькою діяльністю – 10 безробітних [2].

З розгортанням кризи у 2009 році в Мостиському районі суттєво погіршилася соціально-економічна ситуація: районна скарбниця спорожніла через те, що забрали платежі за надра, ліквідували Мостиську митницю. Тільки через заборону грального бізнесу район втратив півмільйона гривень. Водночас, надходження з Києва грошей майже практично припинилося, а видатки зросли. В результаті не вистачало коштів на найнеобхідніше, зокрема на ремонт приміщень шкіл до нового навчального року, налагодження опалення, придбання пального для перевезення школярів, технічне обслуговування, на зарплату медперсоналові [2].

Все це ускладнило і без того непросту ситуацію на ринку праці. Її поліпшення, безумовно, пов'язане, насамперед, з активізацією соціально-економічного розвитку регіону, що дасть можливість створити нові робочі місця.

Насамперед, вкрай важливо забезпечити виконання Програми соціально-економічного розвитку Мостиського району. У 2010 році необхідно реалізувати такі завдання Програми: створити нові та легалізувати тіньові робочі місця, підготувати документи та аукціон на право оренди земельної ділянки в 104 га (на території Тщенецької сільради), де має постати найпотужніший в Галичині свинокомплекс із заводами та житловим мікрорайоном, реалізувати програми стосовно ліквідації твердих побутових відходів та запровадження енергозберігаючих технологій, підвищити оплату праці на підприємствах різних форм власності, поліпшити роботу районного територіального центру соціального обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян, забезпечити належне обслуговування непрацездатних громадян соціальними працівниками центру, в т. ч. в обробітку земельних ділянок. Доцільно вести пошук можливостей щодо освоєння вільних земельних ділянок несільськогосподарського призначення (таблиця).

Перелік вільних земельних ділянок несільськогосподарського призначення, технічна документація по яких знаходиться в стадії розробки*

№ з/п	Адреса земельної ділянки	Площа земельної ділянки, га	Функціональне призначення земельної ділянки
1	Мостиський район; м. С. Вишня, вул. 1 Листопада, 47	0,2000	пункт придорожного сервісу, торговельний комплекс
2	Мостиський район; м. Судова Вишня, вул. І-го Листопада, 1-б	0,0600	магазин-кафе та офіс
3	Мостиський р-н, Берегівська с/р (за мнп)	1,0000	пункт придорожного сервісу
4	Мостиський р-н, Берегівська с/р	3,8000	технопарк
5	Мостиський р-н, Гостинцівська с/р (за м н.п.)	3,0000	логістичний парк
6	Мостиський р-н, Твіржанська с/р (за м.н.п.)	0,5000	Готельний комплекс
7	Мостиський р-н, Тщенецька с/р (за мнп)	1,0000	Готельний комплекс
8	Мостиський р-н, Гостинцівська с/р (за м н.п.)	0,7000	Готельний комплекс
9	Мостиський р-н, Тщенецька с/р	1,0000	АЗС
10	Мостиський р-н, Тщенецька с/р (за мнп)	30,0000	будівництво технопарку

*Джерело: [4].

Реалізація будь-яких соціально-економічних заходів є неможливою без зміцнення транспортної інфраструктури. У 2009 році для утримування комунальних доріг у Мостиському районі Львівської області передбачено 2 млн. грн., у тому числі 900 тис. грн. в межах Мостиської міської ради, по 300 тис. грн. – у Поповицькій, Чернівській, Твіржанській сільських радах, по 100 тис. грн. – у Раденицькій та Шегинівській сільських радах. Але, на жаль, це є незначна частка таких робіт, які слід реалізувати у вказаній сфері [1].

Важливим напрямком активізації соціально-економічної діяльності в Мостиському районі є розгортання міжнародної співпраці, зокрема реалізація спільного українсько-польського проекту “Фортмісія – об’єднання туристичного потенціалу форти Фортеці Перемишль у єдиному транскордонному об’єкті з метою покращення конкурентоздатності регіону по обидва боки кордону”, створення залізничного терміналу під українсько-польським кордоном тощо.

Міжнародну співпрацю можна було б суттєво активізувати, якщо б побудувати об’їзну дорогу та реконструювати міжнародну трасу М 11 Львів-Шегині. Такі роботи є вкрай важливими і у зв’язку з проведенням Євро-2012. На будівництво об’їзної дороги необхідні кошти в сумі 120 млн. грн., на реконструкцію міжнародної траси М 11 Львів-Шегині – в сумі 61,28 млн. грн. [1].

Зміцнить соціально-економічний стан району і реалізація в Мостиському районі Проекту ООН “Місцевий розвиток, орієнтований на громаду”. У 2009 році делегація Організації Об’єднаних Націй проінспектувала реалізацію цього Проекту, відвідавши зданий в експлуатацію в рамках цього Проекту ООН фельдшерсько-акушерський пункт у Волі Арламівській, об’єкти соціально-культурно призначення, які незабаром запрацюють у Годинях, Цикові та Буховичах. Члени делегації спілкувалися з громадами, війтами та керівниками місцевих Агенцій регіонального розвитку, вивчали проблеми в роботі в процесі реалізації проекту, ведення документації, стосунків з підрядником [2].

Реалізація всіх відмічених вище заходів дасть можливість створити нові робочі місця, що, в кінцевому рахунку, дозволить підвищити життєвий рівень населення Мостиського адміністративного району.

Висновки. Підсумовуючи зазначимо, що проблеми безробіття у Мостиському адміністративному районі вимагають нових глибоких досліджень, здійснення яких має бути комплексним. Це означає, що паралельно слід вивчати особливості міграційних процесів на тлі формування глобального ринку праці, проблеми зайнятості молоді, напрямки розвитку господарського комплексу регіону тощо. Тільки тоді можна буде розробити дієві заходи, реалізація яких дозволить поліпшити соціально-економічну ситуацію та покращити якість життя населення.

Література

1. Мостиська РДА. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mostyska-rda.gov.ua/>.
2. Новини. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zik.com.ua>.
3. Паспорт Мостиського району / Мостиська РДА. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mostyska-rda.gov.ua/>.
4. Перелік вільних земельних ділянок несільськогосподарського призначення, технічна документація по яких знаходиться в стадії розробки. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zem.lviv.ua/masuv/information_12.html